

ADDENDUM NANSEN NOTE 2019/1 : SITUATIE IN DE GAZASTROOK TUSSEN APRIL EN AUGUSTUS 2019

Deze nota werd geschreven ter aanvulling en ter update van de NANSEN Note – 2019/01 Palestijnse vluchtelingen in Gaza – Toepassing artikel 1D Vluchtelingenverdrag. De bedoeling van deze nota is om een overzicht en leidraad te geven van de actuele toestand in de Gazastrook. Meer bepaald zal dit document de feitelijke situatie in de Gazastrook beschrijven, tijdens de periode april 2019 tot begin september 2019.

De voorganger van deze nota, NANSEN Note – 2019/01, bevat een ruimer overzicht van de algemene toestand in de Gazastrook en de juridische interpretatie van Artikel 1D van het Vluchtelingenverdrag. Deze bepaling, die ook een wettelijke codificatie heeft gekend op Belgisch¹ en het Europees² niveau, bevat de internationaalrechtelijke basis voor het beschermingsstatuut dat toegekend kan worden aan Palestijnse vluchtelingen van Gaza die onder het mandaat van de United Nations Reliefs and Works Agency for Palestine Refugees in the Near East (hierna: UNRWA) vallen.

¹ Artikel 55/2 Vreemdelingenwet.

² Artikel 12.1 a) Kwalificatierichtlijn.

INHOUDSTAFEL

I.	De humanitaire- en veiligheidssituatie in Gaza	3
I.1	De socio-economische situatie in de Gazastrook	3
I.2	De humanitaire situatie: gezondheidszorg	5
I.3	De humanitaire situatie: gezondheidstoestand	5
I.4	Humanitaire toestand: kwaliteitsvolle ondersteuning door NGO's	6
I.5	UNRWA: bijstand en bescherming	7
I.6	De veiligheidssituatie	8
I.6.1	De algemene situatie maart 2018- juli 2019	8
I.6.2	De situatie tussen april en augustus 2019	9
I.6.3	Het conflict en de impact op de gezondheidszorg	11
II.	Mogelijkheid tot terugkeer naar UNRWA-mandaatgebied	11
III.	Conclusie	12

“Just a few short weeks ago we teetered on the precipice of another devastating conflict, as we witnessed the most intense fighting between Israeli forces and Palestinian militants from Hamas and Islamic Jihad in Gaza since 2014.

(...)

While the situation has now stabilized, it remains very tense. One thing is clear, these dangerous cycles of escalation and de-escalation are not sustainable in the future.”

- NICKOLAY MLADENOV, SPECIAL COORDINATOR FOR THE MIDDLE EAST
PEACE PROCESS BRIEFING TO THE SECURITY COUNCIL ON THE
SITUATION IN THE MIDDLE EAST -

22 May 2019

I. De humanitaire- en veiligheidssituatie in Gaza

In de NANSEN Note 2019/1 werd reeds gesteld dat de socio-economische en humanitaire situatie in Gaza zo mensonwaardig is, dat de standaard voor toepassing van Artikel 3 EVRM bereikt is en dat gesproken kan worden van dwingende omstandigheden onafhankelijk van de wil van de betrokken persoon om het UNRWA-mandaatgebied te verlaten (zie NANSEN Note 2019/1, pagina 4-6). Deze analyse wordt bevestigd door recente objectieve landen-informatie die in wat volgt besproken zal worden. Meer specifiek, heeft het geweld van de maand mei nogmaals het volatiele karakter van het geweld in de Gazastrook aangetoond. Daarnaast heeft Pierre Krahenbuhl, Commissaris-Generaal van de UNRWA, op 27 augustus 2019, aangekondigd dat de UNRWA op zoek is naar 250 miljoen dollar om tot het einde van dit jaar het hoofd boven water te houden. Naast deze twee belangrijke elementen, zal in dit eerste hoofdstuk een overzicht gegeven worden van de humanitaire - en veiligheidselementen die de juridische analyse van NANSEN steunen.

I.1 De socio-economische situatie in de Gazastrook

De VN karakteriseert de socio-economische situatie als één van de-development.³ De socio-economische situatie waarin de Gazastrook verkeert is voornamelijk te wijten aan een twaalf jaar lange blokkade en interne, Palestijnse verdeeldheid.

“The Gaza Strip faces an unprecedented humanitarian crisis, impacting the livelihoods and access to essential services by its two million residents. This crisis has been driven by over

³ UNSCO, Gaza ten years later, juli 2017, p.3, <https://unsco.unmissions.org/gaza-ten-years-later-report-july-2017>. De-development wordt gedefinieerd als volgt: “a process which undermines or weakens the ability of an economy to grow and expand by preventing it from accessing and utilizing critical inputs needed to promote internal growth beyond a specific structural level.” (S. Roy, “The Gaza Strip: A Case of Economic De-Development”, Journal of Palestine Studies 1987, p. 56). Voor een meer uitgebreid, algemeen overzicht van de socio-economische situatie in de Gazastrook, zie NANSEN Note – 2019/1, pp. 8-11.

12 years of an Israeli blockade and an unsolved internal Palestinian divide, exacerbated since March 2018 by the massive increase in Palestinian casualties in the context of demonstrations taking place near Israel's perimeter fence, as well as limited escalations in hostilities between Israel and Palestinian armed groups.”⁴

De slechte economische situatie heeft een impact op de werkloosheid en armoede.

“Sky-high unemployment, declining per capita income, contracting agricultural productivity and worsening socioeconomic conditions characterize a bleak assessment of the economy of the Occupied Palestinian Territory, according to the new UNCTAD annual report on its assistance to the Palestinian people.

The report warns that evaporating donor support, a freeze in the reconstruction of Gaza and unsustainable, credit-financed public and private consumption offer poor growth prospects as the confiscation of land and natural resources by Israel continues.”⁵

*“(…) in 2016/17 with **46 percent of the population below the US\$5.5 poverty line in Gaza**, compared to 9 percent in the West Bank. Monetary living standards in both regions remained fragile. In the West Bank, poverty status is sensitive to even small shocks in household expenditures, while **in Gaza any change in social assistance flows can significantly affect the population's wellbeing.**”⁶*

*“The Palestinian economy did not witness any real growth in 2018 due to a steep deterioration in Gaza and a slowdown in the West Bank. Living conditions have worsened with almost 1 in every three in the labor force unemployed and 24 percent of Palestinians living below the US\$5.5 2011 PPP a day. Given the ongoing constraints to economic competitiveness, medium term growth is projected between 0.5 -1.6 percent. **Further reductions in transfers and an increased possibility of conflict pose significant downside risks.**”⁷*

*“Today, **average household debt in Gaza is \$4,000**, the UN official explained, noting that average salaries are \$400 a month. The situation has been made worse by chronically high youth unemployment and the fact that the **UN's \$350 million humanitarian appeal for 2019 is funded at only 14 per cent.**”⁸*

De socio-economische situatie heeft ten slotte ook een dramatische impact op het leven van kinderen:

*“The deterioration in the humanitarian situation in Gaza has pushed more families into poverty **undermining their ability to afford basic education supplies for their children** and increasing the risk of dropping out of school. Children who drop out are at risk of child labour or participating in life-threatening activities, increasing the demands on the already overburdened protection system in Gaza.”⁹*

⁴ OCHA, Gaza Strip: Early Warning Indicators – July 2019, 19 Augustus 2019, https://www.ochaopt.org/sites/default/files/early_warning_indicator_july_2019.pdf.

⁵ UNCTAD, Economic reality in Occupied Palestinian Territory is bleaker than ever, 11 september 2018, <https://unctad.org/en/pages/newsdetails.aspx?OriginalVersionID=1846>.

⁶ The World Bank, Palestine's Economic Update – April 2019, April 2019, <http://pubdocs.worldbank.org/en/904261553672463064/Palestine-MEU-April-2019-Eng.pdf>.

⁷ Ibid.

⁸ UN News Service, “Hundreds of wounded Gaza protesters risk limb amputation without immediate help, warns top UN official”, 8 mei 2019, <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/hundreds-wounded-gaza-protesters-risk-limb-amputation-without>.

⁹ UNICEF, “State of Palestine: Humanitarian Situation Report (State of Palestine) Jan. – June 2019”, 30 juni 2019, <https://www.un.org/unispal/wp-content/uploads/2019/08/UNICEFHUMSITREP2NDQ19.pdf>

“Palestinian children in the occupied Gaza Strip are experiencing a rapid deterioration in their mental health, a new study by the Norwegian Refugee Council (NRC) has found.

*According to the NRC, the survey found that **68 per cent of schoolchildren “in areas close to the Israeli perimeter fence have clear indications of psychosocial distress”.**”¹⁰*

I.2 De humanitaire situatie: gezondheidszorg

De gezondheidszorg in de Gazastrook wordt niet enkel gekarakteriseerd door een gebrek aan medicijnen, maar ook door de achteruitgang in de toegang tot en de kwaliteit van de zorg.

*“I am afraid that I also have to raise the alarm on the deteriorating situation in the health sector in Gaza, particularly **the lack of resources, including medical supplies.** According to WHO, in July, 254 items (or 49 per cent) of essential medications and 225 items (or 26 per cent) of medical disposables were reported to be at less than one-month supply at Gaza’s Central Drug Store.*

On the 20th August, Deputy Special Coordinator McGoldrick visited a hospital in Gaza and met with a group of women beneficiaries of projects supported by the UN Humanitarian Fund. He heard about the large number of health issues that Palestinian women are facing as a result of the humanitarian crisis. Doctors highlighted the scarcity of cancer drugs in Gaza and the unpredictable referral system for treatment outside Gaza as serious challenges. The UN is committed to working with all parties, including donors, to prevent a health crisis in the Gaza Strip.”¹¹

*“Years of blockade and other movement restrictions on people and materials, including medical resources, the deepening intra-Palestinian political divide, and a chronic energy crisis, have led to a **serious deterioration in the availability and quality of health services in the Gaza Strip.** The Gaza health sector suffers from **chronic shortages of certain equipment and supplies, including antibiotics and chemotherapy drug stocks.**”¹²*

Daarnaast lijdt de gezondheidszorg onder de gebrekkige energievoorzieningen in Gaza.

*“Ongoing blockade and successive conflicts have had an impact on the health sector capacity of the Gaza Strip. The limited and unpredictable electricity supply to the Gaza Strip, with an average of seven hours of electricity per day from the grid in 2018, has severe implications for the health sector. **Hospitals and clinics depend on the provision of fuel to supply emergency generators, with fuel shortages and electricity outages potentially putting the lives of patients at risk.**”¹³*

I.3 De humanitaire situatie: gezondheidstoestand

Naast de gebrekkige toegang tot gezondheidszorg, is ook de gezondheidstoestand van de Palestijnen in de Gazastrook zorgwekkend. Deze toestand is niet alleen te wijten aan

¹⁰ MEMO Middle East Monitor, “NGO study shows rapid deterioration in mental health of Palestinian children in Gaza”, 25 maart 2019, <https://www.middleeastmonitor.com/20190325-ngo-study-shows-rapid-deterioration-in-mental-health-of-palestinian-children-in-gaza/>.

¹¹ Nickolav Mladenov – Special Coordinator for the Middle East Peace process, “Briefing to the security council on the situation in the Middle East, 27 augustus 2019, pp. 3-4, https://unsco.unmissions.org/sites/default/files/security_council_briefing_-_27_august_2019.pdf.

¹² OCHA, « Gaza health sector still struggling to cope with ‘Great March of Return’ injuries”, 20 juni 2019, <https://www.ochaopt.org/content/gaza-health-sector-still-struggling-cope-great-march-return-injuries>.

¹³ WHO, “Health conditions in the occupied Palestinian territory, including east Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan”, 1 mei 2019, https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA72/A72_33-en.pdf.

verwondingen die opgelopen worden in conflictsituaties, maar ook aan de algemene humanitaire toestand in de Gazastrook.

“A protracted protection crisis continues in the occupied Palestinian territory (oPt), which remains largely attributable to Israel’s ongoing occupation, which is now in its 52nd year, the continuing internal Palestinian divide, and violations of international law. After years of a relative absence of armed conflict since the 2014 hostilities, there has been a sharp deterioration in the humanitarian situation in the Gaza Strip in 2018. Poverty and unemployment affect more than half of the population, pushing food insecurity to a record high of 68.5 percent.

More than 40 percent of children less than five years old and two years old experienced Acute Respiratory Infections (ARI), while almost 40 percent experienced diarrhoea. Less than half of these children sought medical attention.”¹⁴

De toegang tot voedsel blijkt schaars voor kwetsbare gezinnen.

“Half of the vulnerable households in Gaza have poor or barely acceptable food consumption. Almost all of those households (93%) are not eating enough iron rich foods, increasing the risk of anaemia.”¹⁵

*“A Nutrition Needs Assessment conducted in the most vulnerable areas in Gaza with WFP and Save the Children indicated that **18% of pregnant women and 14% of lactating mothers are malnourished and only 14% of children under five years of age had a minimum acceptable diet.**”¹⁶*

“Malnutrition is an issue in all Palestinian refugee camps regardless of their location, but it is a particular problem in Gaza. Stunting, which involves hindering the normal progress or development of a child, has risen among the youth population from 8.2 percent in 1996 to 13.2 percent in 2017 in Gaza. In the West Bank, the rise has been from 6.7 percent to 7.9 percent. Access to food is a dangerous situation in Gaza, with 56 percent of the residents of Gaza classified as food insecure.”¹⁷

Daarnaast blijft toegang tot kwaliteitsvol water precair.

“According to the World Health Organization (WHO), there has also been a serious deterioration in the “social determinants of health”, with “water from the aquifer basically unfit for human consumption, sewage flows largely untreated into the Mediterranean and the economy is stifled.”¹⁸

I.4 Humanitaire toestand: kwaliteitsvolle ondersteuning door NGO's

De bevolking van Gaza is sterk afhankelijk van de dienstverstrekking door NGO's, die van cruciaal belang zijn in verschillende domeinen: gezondheidszorg, ontwikkeling, onderwijs, ...

¹⁴ WFP, UNICEF en Save the Children, “Gaza Strip nutrition Multi-Sectoral Assessment”, 27 mei 2019, https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000105498/download/?_ga=2.37777635.1573213474.1568293097-327085181.1568293097

¹⁵ Ibid.

¹⁶ UNICEF, “State of Palestine: Humanitarian Situation Report (State of Palestine) Jan. – June 2019”, 30 juni 2019, <https://www.un.org/unispal/wp-content/uploads/2019/08/UNICEFHUMSITREP2NDQ19.pdf>.

¹⁷ Anera, “What Are Palestinian Refugee Camp Conditions Like?”, 5 september 2019, <https://www.anera.org/blog/what-are-palestinian-refugee-camp-conditions-like/>.

¹⁸ OCHA, “Gaza strip: early warning indicators – July 2019, 19 augustus 2019, https://www.ochaopt.org/sites/default/files/early_warning_indicator_july_2019.pdf.

Echter, de afgelopen maanden kregen de NGO's en VN-agentschappen af te rekenen met mobiliteitsrestricties die de kwaliteit van hun dienstverlening in het gedrang brengt.

*“The past month also saw **serious movement and access constraints continue on national staff from UN agencies and international non-governmental organizations (INGOs) in Gaza. These restrictions affect nearly all our national staff who are unable to leave Gaza for practically any purpose.**”¹⁹*

*“Gaza-based personnel are unable to take part in training in the West Bank, impacting the organizations’ ability to build capacity, including of staff providing direct health support in Gaza; the restrictions have also undermined efforts aimed at ensuring certain UN standards, as requested by donors and by the Israeli authorities. **A long-term imposition of these measures risks a deterioration the quality of services provided by humanitarian agencies.***

(...)

*The participation of Gaza staff in a meeting held in Jordan in April 2019, was prevented by the Israeli authorities, despite coordination being initially assured; Save the Children subsequently had to pay cancellation fees. Save the Children’s Gaza staff have been unable to participate in annual country team retreats for the past three years. The increased restrictions have had **psychological, financial and management consequences and have undermined the organization’s ability to effectively provide assistance to children.**”²⁰*

I.5 UNRWA: bijstand en bescherming

In haar Note 2019/1 maakte NANSEN reeds gewag van een mogelijk tekort, in 2018, van 300 miljoen US dollars in hoofde van de UNRWA, onder meer door de terugtrekking van UNRWA-fondsen door de VS (pagina 6-7 2019/1). De beschikbaarheid van fondsen is een belangrijk element in de interpretatie van artikel 1D van het Vluchtelingenverdrag. Inderdaad, de UNRWA, die sociale en economische bescherming en bijstand levert aan Palestijnse vluchtelingen, hangt voor haar werking sterk af van de fondsen die ze ter beschikking heeft (pagina 5-6 Noot 2019/1). Bijgevolg, zo geven de interpretatieve richtlijnen van de UNHCR inzake artikel 1D Vluchtelingenverdrag aan, kan de bijstand of bescherming van de UNRWA geacht worden te zijn opgehouden indien:

“Given the long-standing and continuing reality of funding deficits, should UNRWA continue to exist but in fact be unable to provide effective protection or assistance due to lack of funding, there is no reason in principle why this should also not qualify as a cessation of activities under Article 1D, which expressly contemplates cessation ‘for any reason’ as activating the inclusion clause.”²¹

Uit meerdere arresten van de Raad voor Vreemdelingsbetwistingen²² blijkt dat de informatie waarover het CGVS beschikt, in verband met de tekorten waarmee de UNRWA te kampen heeft, niet langer actueel is. Inderdaad, hoewel het CGVS sprak over ‘slechts’ een tekort van

¹⁹ Nickolav Mladenov – Special Coordinator for the Middle East Peace process, “Briefing to the security council on the situation in the Middle East”, 27 augustus 2019, pp. 3-4, https://unsco.unmissions.org/sites/default/files/security_council_briefing_-_27_august_2019.pdf.

²⁰ OCHA, “Increased restrictions on the movement of humanitarian staff in and out of Gaza” 9 augustus 2019, <https://www.ochaopt.org/content/increased-restrictions-movement-humanitarian-staff-and-out-gaza>.

²¹ UNHCR, Guidelines on International Protection No. 13: Applicability of Article 1D of the 1951 Convention relating to the Status of Refugees to Palestinian Refugees, december 2017, p. 10. AD (Palestine), (“AD Palestine”) (2015) NZIPT 800693-695, New Zealand: Immigration and Protection Tribunal, 23 December 2015, paragraph 172, <http://www.refworld.org/docid/56b1bcc24.html>.

²² Zie bijvoorbeeld arresten Raad voor Vreemdelingenbetwistingen nr. 223 583 en 223 582 van 3 juli 2019.

21 miljoen US dollar, is vandaag duidelijk dat dit tekort vele malen hoger ligt. Op 27 augustus 2019 kondigde de heer Pierre Krahenbuhl, Commissaris-Generaal van de UNRWA, namelijk aan dat het agentschap 150 miljoen US dollar zoekt om haar operaties tot het einde van het jaar te kunnen voortzetten.²³ Een oproep die in september nogmaals herhaald werd.²⁴

Buiten het budgettekort van 2019, kan de effectieve werking van de UNRWA in vraag gesteld worden, gezien de “long-standing and continuing reality of funding deficits”²⁵.

Daarnaast krijgt de UNRWA het steeds moeilijker om de politieke wereld achter zich te scharen:

*“Over the last eighteen months, we have witnessed severe attempts to delegitimize the Agency and what it does, either by questioning the very basis of our mandate or the definition of who we serve,” said Mr. Krähenbühl. “Standing with UNRWA and its services in the West Bank, including East Jerusalem, Gaza, Syria, Lebanon and Jordan is paramount not only for the human development of Palestine refugees, but also for the preservation of regional stability.”*²⁶

Dit gegeven moet in een bredere context geplaatst worden, gezien de UNRWA de laatste tijd af te rekenen krijgt met corruptie-aantijgingen.²⁷ Deze aantijgingen hebben ervoor gezorgd dat meerdere landen, waaronder België, hun steun opgeschort hebben.²⁸

I.6 De veiligheidssituatie

Recent kreeg de Gazastrook af te rekenen met een belangrijke opflakking van geweld, de ergste opflakking sinds 2014.²⁹ Zoals reeds aangegeven in de NANSEN Note 2019/1, is de situatie in de Gazastrook erg volatiel en loert de opflakking van geweld steeds om de hoek.³⁰ In dit onderdeel zal eerst een algemeen overzicht gegeven worden van de veiligheidssituatie in de periode tussen maart 2018, wanneer de zogenaamde ‘Great March of Return’-demonstraties van start gingen, en het heden. Vervolgens wordt dieper ingegaan op de specifieke periode tussen april en juli 2019.

I.6.1 De algemene situatie maart 2018- juli 2019

Volgens cijfers van de Wereldgezondheidsorganisatie liep, tussen maart 2018 tot 31 juli 2019, het dodentol in de Gazastrook op tot 315 doden. In dit aantal zijn drie foetussen van tussen de 7 en de 8 maanden oud begrepen, wat dus betekent dat minstens één hoogzwangere

²³ Middle East Eye, “UNRWA needs \$150m to keep operating until end of year”, 27 augustus 2019, <https://www.middleeasteye.net/news/unrwa-needs-150m-keep-operating-until-end-year-amid>.

²⁴ UNRWA, “UNRWA Commissioner-General calls for urgent political and financial support at the arab league summit”, 11 september 2019, <https://www.unrwa.org/newsroom/press-releases/unrwa-commissioner-general-calls-urgent-political-and-financial-support-arab>.

²⁵ Supra note 22.

²⁶ UNRWA, “UNRWA Commissioner-General calls for urgent political and financial support at the arab league summit”, 11 september 2019, <https://www.unrwa.org/newsroom/press-releases/unrwa-commissioner-general-calls-urgent-political-and-financial-support-arab>.

²⁷ Dima Abumaria, “Two countries suspend funding for UNRWA”, 8 augustus 2019, <https://themedialine.org/by-region/two-countries-suspend-funding-for-unrwa/>.

²⁸ Bert De Vroey, “Zorgwekkend rapport over wanbeheer in VN-organisatie voor Palestijnse vluchtelingen, België schort hulp op”, 1 augustus 2019, <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2019/08/01/belgie-schort-hulp-op-aan-vn-agentschap-voor-palestijnse-vluchte/>.

²⁹ Nickolav Mladenov – Special Coordinator for the Middle East Peace process, “Security Council Briefing on the Situation in the middle East, including the Palestinian question”, 22 mei 2019, <https://unsco.unmissions.org/security-council-briefing-situation-middle-east-including-palestinian-question-5>.

³⁰ Op pagina 15 in note 2019/1, geven we het voorbeeld van de erkenning van Jeruzalem als de hoofdstad van Israël.

vrouw het leven liet.³¹ Ongeveer twee derde van de slachtoffers liet het leven in de context van de demonstraties, terwijl één derde hierbuiten³² het leven liet.³³

Het aantal gewonde personen liep op tot 30.724.³⁴ Van de 18.165 mensen die naar de spoedafdeling van het ziekenhuis gingen, bevonden er zich 7.381 mensen met schotwonden.³⁵ 148 personen moesten een amputatie ondergaan als gevolg van verwondingen die opgelopen werden in de context van de Great March of Return-demonstraties. Onder deze 148 personen bevonden zich 30 kinderen.³⁶ 24 personen zijn gearalyseerd en 15 hebben permanent zicht verloren.³⁷

Daarnaast vielen er ook nog meerdere gewonden tijdens de agressieve onderdrukking door Hamas van de protesten georganiseerd onder de slogan “We want to live” die plaatsvonden in maart 2019.³⁸

De staat van de gezondheidszorg en de nood aan fondsen baart de internationale gemeenschap zorgen. In mei 2019 lanceerde UN Humanitarian Coordinator for the Occupied Palestinian Territory, Jamie McGoldrick, een dringende oproep tot het samenbrengen van 20 miljoen US dollars om de mensen van Gaza die verwond werden in de context van de Great March of Return, te ondersteunen en te verzorgen:

“The technical abilities of doctors on the ground to carry out treatment required for the 1,700 (injured demonstrators) just doesn’t exist.”³⁹

Ook de cijfers tonen aan dat de staat van de gezondheidszorg een belangrijke impact heeft op het leven van de slachtoffers: OCHA maakt gewag van 148 mensen die een amputatie moesten ondergaan, waarvan het grootste deel te wijten was aan “inadequate treatment”.⁴⁰

I.6.2 De situatie tussen april en augustus 2019

Volgens cijfers van het OCHA, vielen bij het conflict gedurende de periode april- augustus 2019, 55 doden en ongeveer 5 800 gewonden langs Palestijnse kant.⁴¹ Zoals eerder vermeld

³¹ WHO, “Situation Report occupied Palestinian territory – Gaza 01 – 31 July 2019”, 9 augustus 2019, http://www.emro.who.int/images/stories/palestine/documents/WHO_SitRep_July_2019_.pdf?ua=1

³² Andere omstandigheden worden omschreven als: *“fatalities and injuries reported as a result of airstrikes, tank shelling, opening of fire in the Access Restricted Areas on land and sea, incidents of attempting to infiltrate into Israel, incursions and land levelling activities.”*

³³ OCHA, “Humanitarian snapshot: Casualties in the context of demonstrations and hostilities in Gaza: 30 mar 2018-31 July 2019”, 31 augustus 2019, <https://www.ochaopt.org/content/humanitarian-snapshot-casualties-context-demonstrations-and-hostilities-gaza-30-mar-2018-0>.

³⁴ Deze cijfers variëren naar gelang de bron: hoewel het OCHA spreekt over minder dodelijke slachtoffers (311), praat het daarentegen wel over meer gewonden (34.185). Zie voetnoot 33.

³⁵ WHO, “Situation Report occupied Palestinian territory – Gaza 01 – 31 July 2019”, 9 augustus 2019, http://www.emro.who.int/images/stories/palestine/documents/WHO_SitRep_July_2019_.pdf?ua=1.

³⁶ Ibid.

³⁷ Ibid.

³⁸ HRW, “Another brutal crackdown by Hamas in Gaza”, 20 maart 2018, <https://www.hrw.org/news/2019/03/20/another-brutalcrackdown-hamas-gaza>. Zie bijvoorbeeld ook <https://www.telegraph.co.uk/news/2019/03/18/dozens-arrested-hamas-cracks-major-gaza-protests/> en <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-47616809>

Voor meer informatie over het terreurbewind van Hamas in Gaza, zie ook HRW, “Two authorities, one way, zero dissent”, oktober 2018, https://www.hrw.org/sites/default/files/report_pdf/palestine1018_web4.pdf

³⁹ UN News Service, “Hundreds of wounded Gaza protesters risk limb amputation without immediate help, warns top UN official”, 8 mei 2019, <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/hundreds-wounded-gaza-protesters-risk-limb-amputation-without>.

⁴⁰ https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/hummonitor_august_2019.pdf.

⁴¹ OCHA, “Humanitarian Bulletin occupied Palestinian territory – April 2019”, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/hummonitor_april_2019_english.pdf; “Humanitarian Bulletin occupied Palestinian territory – May 2019”, https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/hummonitor_may_2019.pdf; “Humanitarian Bulletin

was vooral mei erg bloedig, met 32 Palestijnse dodelijke slachtoffers.⁴² Human Rights Watch kwalificeerde de daden van begin mei als “*unlawful attacks by both sides*”:

*“Four Israeli airstrikes struck targets that appeared to contain no military objective or may have caused disproportionate civilian loss in violation of the laws of war. Civilians killed included a **pregnant Palestinian woman**, an infant, and a 11-year-old boy. Unguided rockets launched by Palestinian armed groups toward Israeli population centers were unlawfully indiscriminate.”⁴³*

Ook veel burgerwoningen werden beschadigd of vernield:

*“Israel launched airstrikes and fired shells at more than 350 targets in Gaza, injuring 153 people and killing 25 – **including 13 people who were uninvolved in the hostilities and were unaffiliated with the militant groups**. Of the latter casualties, two were minors – a three-month-old baby girl and an 11-year-old boy – and three were women, one of them heavily pregnant.*

***A pregnant woman** and her one-year-old niece were killed when a rocket fired by Islamic Jihad operatives struck their home in Gaza City.*

***As it did in previous military campaigns in Gaza, Israel once again targeted residential and office buildings.** According to UN figures, 100 units – 33 of them residential units – were destroyed; another 30 – including 19 residential units – were badly damaged. In total, 52 residential units sustained major damage, leaving 52 families homeless: 327 people, 65 of them under the age of five. Another approximately 700 residential units were left partially damaged.*

*In four of the strikes on buildings, people were killed inside or nearby. In total, 14 Palestinians were killed in these four strikes, 13 of whom were not participating in the hostilities, including two minors. **B’Tselem’s investigation found that none of the strikes on building were preceded by any suitable warnings that might have given the inhabitants the opportunity to seek shelter or save their belongings.**”*

(...)

***Firing missiles and bombs at residential buildings in densely populated areas such as the Gaza Strip inevitably involves serious risk of harm to civilians. The danger is not hypothetical: in recent years Israel has already killed thousands of civilians, including hundreds of children, in airstrikes on their homes.** In Operation Protective Edge alone, waged in the summer of 2014, at least 1,055 Palestinians who were not participating in the hostilities – almost half of the Palestinian casualties in the campaign – including 405 children*

occupied Palestinian territory – June

2019”https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/hummonitor_june_2019_0.pdf; “Humanitarian Bulletin occupied Palestinian territory – July 2019”,

https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/hummonitor_july_2019b.pdf; “Humanitarian Bulletin occupied Palestinian territory – August 2019”,

https://reliefweb.int/sites/reliefweb.int/files/resources/hummonitor_august_2019.pdf.

Zie ook bijvoorbeeld, PCHR, “During the Ongoing Israeli Offensive on Gaza Strip: Israel Targets Press Offices and Cultural Institutions”, 5 mei 2019, <https://pchrgaza.org/en/?p=12460>; Ma’an News agency, “Over 300 deadly airstrikes: Gaza, Israel declare ceasefire”, 6 mei 2019, <https://www.maannews.com/Content.aspx?id=783376>

⁴² Nickolav Mladenov – Special Coordinator for the Middle East Peace process, “Security Council Briefing on the Situation in the middle East, including the Palestinian question”, 22 mei 2019,

<https://unsco.unmissions.org/security-council-briefing-situation-middle-east-including-palestinian-question-5>.

⁴³ HRW, “Gaza: Unlawful Attacks in May Fighting”, 12 juni 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/06/12/gaza-unlawful-attacks-may-fighting>.

*and 229 women, were killed this way. Israel kept up this policy for several weeks, striking home after home, family after family, despite the foreseeable, horrifying consequences”.*⁴⁴

En, *“The Israeli airstrikes and artillery shelling then continued across the Gaza Strip. According to our fieldworkers (until 21:30), the Israeli forces fired 50 artillery shells and 78 missiles at 76 targets, including two residential buildings, 11 agricultural plots, and the Palestinian armed groups’ military sites and checkpoints that were previously targeted more than once.*

(...)

*While preparing this press release, the **Israeli airstrikes and shelling continued to target residential buildings in densely-populated neighborhoods, inflicting more casualties and destruction.** All of this has been followed up by PCHR’s staff spread all over the Gaza Strip to document and investigate the circumstances of those crimes.”*⁴⁵

I.6.3 Het conflict en de impact op de gezondheidszorg

Het is belangrijk de impact te duiden die het conflict op de gezondheidszorg heeft, aangezien kwaliteitsvolle gezondheidszorg cruciaal is voor de slachtoffers en afhangt van verschillende factoren. Één ervan is het financiële: zo verwijst dit document reeds naar de oproep die gelanceerd werd om 20 miljoen US dollar bij elkaar te krijgen teneinde slachtoffers een kwaliteitsvolle dienstverlening te kunnen geven. Daarnaast is ook de veiligheid van de hulpverleners ter plaatse belangrijk. Zij moeten namelijk fysiek bijstand kunnen bieden en zich, meer algemeen, op hun werkplaats veilig voelen.

“WHO recorded 363 attacks against health care in the Gaza Strip in 2018, 362 of which occurred since the start of the “Great March of Return” demonstrations. Three health workers were killed through live ammunition while 565 were injured, with injuries from live ammunition (42), shrapnel (32), wounds and burns from gas canisters (89), rubber bullets (18), gas inhalation (375) and other physical injury (12). Among those killed or injured, 511 were males and 57 females. 85 ambulances, five other forms of health transport, and three permanent health facilities were damaged. Qualitative research carried out by WHO in late 2018 and early 2019 indicates under-reporting of attacks that do not lead to injuries or damage. Beyond incidents recorded in the Surveillance System for Attacks in Healthcare, monitoring by the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights (OHCHR) indicates that **health workers have been attacked while trying to reach and while treating those injured, and that health teams have been prevented from reaching casualties.**”⁴⁶

II. Mogelijkheid tot terugkeer naar UNRWA-mandaatgebied

Zoals aangehaald in de NANSEN Note 2019/01 moet de CGVS ook beoordelen of een terugkeer naar Gaza praktisch mogelijk is en voldoende veiligheids garanties biedt voor mensen die terugkeren. Een mogelijke terugkeer naar Gaza zou gebeuren via Caïro, Egypte, en een transfer per bus door Sinäi naar de grensovergang van Rafah.

Recente landeninformatie wijst op de aanhoudende onveiligheid in het Noorden van de Sinäi:

“All the main roads in North Sinai are tightly controlled by dozens of army checkpoints and military installations. Witnesses told Human Rights Watch that soldiers at the checkpoints

⁴⁴ B'Tselem, “Deliberately targeting homes in Gaza, Israel kills 13 civilians, 2 of them minors”, 12 juni 2019, https://www.btselem.org/gaza_strip/20190612_targeting_inhabited_gazan_homes.

⁴⁵ PCHR, *Around 70 Airstrikes within 12 Hours...Israel Violates the Gaza Strip: Pregnant Woman and her Baby Girl Killed...Residential Buildings Targeted...and Israeli Attacks Continue*, 4 mei 2019, <https://pchrgaza.org/en/?p=12442>

⁴⁶ WHO, “Health conditions in the occupied Palestinian territory, including east Jerusalem, and in the occupied Syrian Golan”, 1 mei 2019, https://apps.who.int/gb/ebwha/pdf_files/WHA72/A72_33-en.pdf.

sometimes shot at approaching individuals and civilian vehicles that posed no apparent security threat. Human Rights Watch documented three of these likely unlawful killings.”⁴⁷

"Les conditions de sécurité dans le gouvernorat du Sinaï Nord, en particulier dans les régions voisines d'Israël et de la bande de Gaza, sont extrêmement imprévisibles. Des groupes terroristes y commettent régulièrement des attentats contre les forces de sécurité égyptiennes. L'état d'urgence est en vigueur, de même qu'un couvre-feu de 17 h à 7 h, en raison des opérations militaires égyptiennes contre des groupes terroristes dans la région. On signale la présence de barrages routiers érigés par des groupes non autorisés ainsi que des enlèvements, des vols et des détournements de voiture perpétrés par des groupes armés et des terroristes.”⁴⁸

III. Conclusie

De recente gebeurtenissen in de Gazastrook benadrukken nog maar eens het volatiele en disruptieve karakter van het geweld in deze regio. De recente opflakking van het geweld dient dan ook binnen een breder perspectief geplaatst te worden.

Dit addendum op NANSEN Note 2019/1 geeft een duidelijke continuïteit weer in de erbarmelijke socio-economische situatie alsook precaire veiligheidssituatie in de regio. De Gazanen hebben onder meer te lijden onder water- en voedselgebrek, onder een gebrekkige gezondheidszorg die nog verder bemoeilijkt wordt door stroomonderbrekingen en door Israëlische inmenging in de bewegingsvrijheid van NGO's en Agentschappen. Daarenboven heeft het geweld niet alleen een fysieke, maar ook een psychologische impact op het welzijn van de bevolking, waaronder een belangrijke impact op zijn minderjarige bevolking. Daarnaast was er een forse stijging van het aantal burgerslachtoffers door de opflakking van het mei-conflict. Dit conflict heeft nogmaals aangetoond dat het geweld op elk ogenblik kan oplaaien, met burgerslachtoffers en verslechtering van de humanitaire situatie tot gevolg, zonder dat daar enige vorm van waarschuwing aan voorafgaat.

Zoals eerder vermeld in dit addendum, kan de bescherming of bijstand van de UNRWA juridisch geacht worden te zijn opgehouden wanneer de financiering van dit agentschap stopt. De combinatie van een structureel tekort in hoofde van de UNRWA met het huidige tekort van 150 miljoen US dollar doen besluiten tot een vermoeden van tekortkoming in bijstand en bescherming in hoofde van de UNRWA. Daarom is het cruciaal dat het internationale

⁴⁷ Human Rights Watch, If You Are Afraid for Your Lives, Leave Sinai!, 28 mei 2019, <https://www.hrw.org/report/2019/05/28/if-you-are-afraid-your-lives-leave-sinai/egyptian-security-forces-and-isis>

⁴⁸ Gouvernement du Canada, Conseils et avertissements pour Egypte, 28 août 2019, <https://voyage.gc.ca/destinations/egypte>

beschermingssysteem, zoals neergelegd in artikel 1D Vluchtelingenverdrag, volledig toepasbaar blijft.

Tot slot wijzen recente rapporten ook op de aanhoudende onveiligheid in de Sinai regio die een veilige terugkeer naar Gaza via de Rafah grensovergang onmogelijk maken.

De conclusie van de NANSEN Note 2019/01 blijft aldus relevant : de hier beschreven humanitaire en veiligheidssituatie is van die aard dat bij terugkeer naar Gaza een Palestijnse vluchteling een reëel risico loop slachtoffer te worden van een onmenselijke, op zijn minst vernederende behandeling in de zin van artikel 3 EVRM. Het mei-conflict heeft ook nogmaals aangetoond dat de bevolking van Gaza het slachtoffer is van groepsvervolging door een voortdurende schending van het internationaal humanitair recht en fundamentele mensenrechten. Op basis van het voorgaande stelt NANSEN dat het geen twijfel leidt dat Palestijnen van Gaza in toepassing van artikel 1D lid 2 Vluchtelingenverdrag ipso facto als vluchteling erkend dienen te worden.

“The recent escalation in Gaza has once again demonstrated the urgency of solidifying and expanding the existing understandings on the ground.

We must ask ourselves, how many more years will Palestinians in Gaza be forced to live on pittance from the international community, under the control of Hamas, and suffer from Israeli closures?

How many more years will Israelis be forced to run for shelters as rockets launched by Palestinian militants in Gaza rain down indiscriminately from above?

The United Nations and its partners have - yet again – tried to mitigate the impact of the crisis in Gaza, but these efforts will ultimately fail unless there is progress on resolving the Palestinian divide, on lifting the closures and on charting a course towards the two-State solution based on long-standing international parameters, including relevant UN resolutions and previous agreements.”

- NICKOLAY MLADENOV, SPECIAL COORDINATOR FOR THE MIDDLE EAST PEACE
PROCESS BRIEFING TO THE SECURITY COUNCIL ON THE SITUATION IN THE MIDDLE
EAST -

22 May 2019